

Mag. Suzana Stražar: STRATEŠKO NAČRTOVANJE UPRAVLJANJA Z VODAMI

Slovenija ima več kot 26 tisoč kilometrov rek in hudournikov in se ponaša z eno gostejših hidrografskih mrež na svetu. Imamo morje, približno 1300 naravnih in umetnih jezer, slapove, izvire in obširna območja talne vode. V Sloveniji imamo kar **štirikrat več vode na prebivalca** od povprečja v evropski uniji. Voda je osnovni vir za življenje in ima pomemben okoljski, socialni, kulturni in ekonomski pomen in predstavlja za Slovenijo pomemben strateški in razvojni potencial.

Prav zato je potrebno z izvajanjem enotne vodne politike zagotoviti **celovito upravljanje voda**, upošteva je subsidiarnost, enakomernost in solidarnost, ki bo na nivoju posameznih porečij in morja načrtovala in določala varstvo, rabo in urejanje voda.

Po obdobju številnih poplav in velikih škodnih dogodkov na tem področju, se je po več desetletjih zapostavljanja vodarske stroke, začelo resneje ukrepati tudi na področju zmanjšanja poplavne ogroženosti in dobrega stanja voda. **S sprejetjem evropskih direktiv – vodne in poplavne - in implementacijo ključnih programskih dokumentov je bil narejen prvi pomemben korak, z ustanovitvijo Direkcije RS za vode, pa naslednji.** Žal se predvidena integracija še ni popolnoma uresničila, saj se sektor še ni okrepil z dodatnimi zaposlitvami, kot je bilo predvideno. Upamo, da bo država v nadaljevanju izvedla ta, še manjkajoči korak, in sektor ustrezno okrepila.

Viden napredek je bil v zadnjih desetih letih opaziti na področju vzpostavitve dobrega stanja površinskih, podzemnih in obalnih voda. K temu so bistveno doprinesle investicije v nadgradnjo občinskih sistemov odvajanja in čiščenja ter vodooskrbe, ki so bile financirane pretežno iz sredstev evropske kohezijske politike. **Tudi na tem področju je dela še veliko.** Vpis pravice do zdrave pitne vode v Ustavo je prinesel nove dimenzije; pritiski na vode in vodne vire so vedno večji. Veliko dela nas še čaka na področju preventive in varovanja ter na zagotavljanju zadostnih vodnih virov in strateških odločitev o samooskrbni sposobnosti države.

Samo čistost voda še ni dovolj. Zaradi pričujočih podnebnih sprememb se dogaja, da imamo težave s količino vode. Enkrat je je preveč, drugič premalo. Razviti je treba procese, kako omiliti tveganja zaradi poplav in suš.

Pri vseh zastavljenih ciljih pa se seveda srečamo z osnovnim izzivom – **kako uskladiti vse medsektorske in strateške interese, s hkratnim strateškim načrtovanjem upravljanja voda.** To je možno uskladiti preko podrobnih načrtov upravljanja z vodami! Seveda je za to potrebno vzporedno dograjevati še manjkajoče evidence in podlage ter hkrati preko dialoga in koordinacije med sektorji preseči institucionalni okvir **ter pripraviti ustrezne podrobne kratkoročne in dolgoročne načrte upravljanja z vodami za posamezna porečja.** Uvesti moramo prostorski režim »**trajno varovanih razlivnih površin**« in ga ustrezno zavarovati.

Kje začeti?

Kot uvodoma izkazuje že prva tema te okrogle mize – prilagoditi bo potrebno rabo prostora vodnemu režimu in ohranjanju vodnih ekosistemov, kjer moramo nadaljevati z:

- aktivnim **dograjevanjem osnovnih evidenc** za upravljanje voda, z novimi cikli strateških načrtov in strategij za rabo vode ter se lotiti **še priprave podrobnih načrtov upravljanja z vodami za posamezna porečja,**
- razviti moramo procese, kako **omiliti tveganja zaradi poplav in suš,**
- določiti strateške usmeritve o samooskrbni sposobnosti države ter bolje poskrbeti za področje preventive in varovanja na področju voda,
- zagotoviti **zadostna sredstva za vzdrževanje in upravljanje voda,** nadaljevati z ukrepi za izboljšanje poplavne varnosti v Sloveniji in intenzivirati investicije na tem področju.